

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben: Negyedévre	3 korona.
évi: " " " "	12 " "
külföldre: Negyedévre	5 " "
évi: " " " "	20 " "

Felkiadó szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
Cászló József.

Egyesületi ára 4 fillér.
Egyesületi és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon

A tűz.

— aug. 12.

A baj sohase jár magában; egyik szerencsétlenség megcsinálja a többit. A négyhavi aszály meghozta az inséget s betetézi most tűzveszedelmekkel.

Más években is a nyár a vörös kakas évadja. Az emberek a mezei munkát végzik ilyenkor s a falu néptelen marad napestig, — nincs nincs felügyelet a baj megelőzésére, gyors segítség kéznél, hogy hamar elnyomhassák. A szárazságtól pedig minden éghető hamar tüzet fog; egy gyújtószál ellobbanása, egy elteledt parázssem a tüzhely körül, egy szikra, amit a szellő fölvet a zsupfedélre, képes nagy katasztrófát előidézni.

Az ideai forróság tűzfészekké tette az ország nagy részét. Nem csak a lakóhelyek körül ólalkodik mindenütt a veszedelem, hanem künn a felperzselt rétségeken, a megaszott lomberdők sűrűjében, a kiszáradt nádasokban is. S az ember ugyyszólva tehetetlenül áll, az ily elemi csapás ellen való küzdelem nehézségei miatt.

Tűzrendészetünk a vidéken többnyire ázsiai állapotban szynlódik. Szervezett tűzoltóságot csak népe sebb városaink, dusabb gyártelepeink s nagyobb uradalmaink ismernek. A községek ez irányban is rettenetesesen elhanyagolják.

Legtöbb falunak feckendője sincs, amivel védekezhessék, se víz tartója, csőbre, lajtorjára s más készsége, amivel mentőmunkákhoz foghatna. Az egyetlen védő szerszám ott a harangkötél, amivel tűzjelzésre a harangot felverik s a kisbíró dobja amivel a veszedelmet kidobolják és a népet fellármázzák. Zűrzavar és fejjesztettség következik azután;

senki se intézkedik, mert mindenki kommandiroz s nincs, aki végre hajtsa. Nem tudják se a tüzet elszigetelni, se a környéket tőle immunizálni. A vész legtöbbször nem is marad helyben hanem végig pusztít egész házsorokon, egyik kazalról átesap a többire, s akkor szűnik el, mikor a falu szélére ért, ahol nem fér többé új tápláló anyaghoz. Ezért hallunk csupa nagy tüzekről magyar vidékeken.

Valaha volt egy erős miniszterünk, ki ez állapotoknak erős szervező kézzel akart véget vetni. — Baross Gábor hagyatékában ma is megtalálható az a testes törvényja vaslat, mely a tűzveszedelem érdekében országos eszközökkel gondoskodott.

Meghagyta a községeknek, hogy szövetségi alapon teremtsék meg saját tűzoltóságukat, a pótdadó egy részét lekötötte erre a célra s kötelezővé tette minden faluban, hogy tűzorséget, kellő számú feckendőt s egyéb készségeket tartsanak, intézkedett arról is, hogy minden tűzorség élén egy kiképzett hivatásos tűzoltó álljon, aki a környezetét a mentő munkára kioktassa, begyakorolja.

A tűzoltó testületben önkéntes hadsereget látott, melyet katonai fegyelemben kívánt örsönkint szervezni s a közös ellenség: a tűzveszedelem leküzdésére serény és tervszerű vezénylet alatt időnkint mozgósítani.

Baross meghalt és sok nagy tervével ezt is a sirba vitte. Így maradt az országos tűzrendészeti szervezett utópia gyanánt egy kétsős korra, mely annak valószínűsítéséhez a humánus érzéssel szervező képességet és erős akaratot tud egyesíteni. Ha csak mindezt a mostani idők csapásai hamarabb ki nem fejlesztik.

Még egy nagy tanúságot vonhatunk le az itéletidőből: kárvalottjait a csapás kétszeresen éri a legtöbb tüzesetnél, mert az elégett javakról többnyire kiderül, hogy nem voltak biztosítva. A szerencsétlenség enélkül is nagy, mert a vagyoni egyensúlyt, az élet és munka rendet rázkódtatja meg, de így a csapás helyrehozhatatlan, mert a sújtott embert koldussá és földönfutóvá teszi.

Sajnos, hogy a biztosítási intézmény népünk gondolkodásában nem tudott kellőleg tért foglalni, az rá nem gyakorol vonzó hatást, nem gerjeszt benne bizalmat. S bizonyos hogy ebben nem a mi népünk hibás. Voltak évek, mikor ez intézmény népszerűségnek örvendett, kötései keresettek s kapósak voltak, a statisztika a biztosítottak rohamosan emelkedő számáról tehetett tanúságot. De elkövetkezett a visszahatás is: az intézetek egészségtelen versenye, a sok idegen vállalat az ő szédelő ügynökeivel, kétértelmű ígéreteivel, inkorrekt kötéseivel és drága díjtételeivel, amik a felek becsapására s az intézmény diszkreditálására vezettek, — már is érezheti következményeit úgy a biztosító társaságok hanyatló üzemében, mint a nem-biztosító közönség rettenetes kárvallásában.

A tanulság pedig az, hogy a kormánynak erős kézzel kell megragadnia a társulatok felett való felügyelő gyeplőt s amennyiben a fennálló törvények elég befolyást nem biztosítanak neki, gondoskodnia kell új törvényekről mielőbb, mely a biztosítás ügyét az egész vonalon reformálja s az intézeteket a népesség érdekeinek megfelelő jogszabályok közé szorítja.

Kóczé hangversenye az „Emke“ kioszk előtt.

Kóczé Antal, az országszerte hírneves budapesti cigányprimás teljes zenekarával együtt, több napra terjedő hangversenyt rendez az Emke kávéház kioszkja előtt. A hangverseny sorozatot tegnap este kezdte meg.

A kisémer és medve harca.

— augusztus 12.

A sárga ember és a jeges medve hat hónap óta harcolnak egymással. Im-már elkövetkezett a lenni és nem lenni kérdése. A japánok ember felett való küzdelme meghozta gyümölcsét, ott állnak Port-Artur körül, melynek bevételé már csak napok kérdése.

A japánok harca előtt csodálattal áll meg a világ. Erő, ügyesség, bátorság, modern hadi tudás a fegyverük. Az orosz tuleróvel szemben diadalmasan nyomulnak előre. Vérről írt napok lesznek ezek a japánok történetében, de ezen harci órák egyszersmind a japánok bátorságának örök tanúi lesznek.

Sokan azt hitik, hogy ma, a kifejlet technika mellett elég néhány hét arra, hogy a háborúnak sorsa eldőljön. Csaldódtak. Ez a sárga ember és jeges medve küzdelme már egy félév óta folyik és sem a felrobbant aknák tüzeiben eltemetett ezrek halálhőrgése, sem a háboru különböző rémeinek pusztítása nem képes ennek borzalmait megszüntetni. Egyik fél sem enged. A japánok még mindig lelkesen harcolnak, míg az oroszok a világ gunyakájától félnek, ha leigázási törekvésük kárba veszik.

Az orosz hadsereg megveretéséről érkező hírek elkedvetlenítették az oroszokat. Már is hangok hallatszanak, melyekből kéri, hogy a nép sajnálja a háboru által megkivánt pénz és véráldozatot. És bármilyen biztató táviratokai küld is Kuropatkin a minden oroszok cárijának, az orosz vezérkar tapasztalt férfiai nagyon jól tudják, hogy ez a háboru hosszú időre szárnyát szegi a mindent elnyelni akaró oroszország politikai törekvéseinek.

A japán csapatok körülzárolták a sárga tenger szebasztopolját. Harci ked-

vük nem osökken és rendületlenül bírnak abban, hogy Port-Arturán nemsokára fel lesz tűzve a japán győzelmi lobogó.

A sárga ember nagyon jól tudja, hogy a nemzeti becsület nézőpontjából neki meg kell hódítani Port-Arturt, de azt is tudja, hogy nála a fáradhatatlan haza és fajszeretetnek kell pótolni a háboru éltető szívében gazdagabb oroszország erejét. Ez apró, fürge nép csodálatos eredményeket ért el és minden egyes emberének személyes bátorságán kívül erőt ad neki a művelt világ rokonszenves érdeklődése, mely agódvá nézi az orosz tulkapásokat, hódításokat és mérhetlen terjeszkedési vágyat.

Nemzetközi tekintetben minden esetre kívánatos volna a háboru befejezése. Oroszországra pedig valóságos áldás volna, mert most már annyira összezilálódtak belügyei hogy összes tevékenysége is csak hosszú időn át érhetne el megnyugtató eredményt. Ha az orosz góg nem állana a béke utjában, talán hajlandó volna a jeges medve egyezkedni, bár ez az egyezkedés már nem adná vissza az orosz fegyverek szimbuzát.

Annyi bizonyos, hogy a Sárga tenger vizi útja megnyílik, ezt megakadályozni már nincs hatalmában az elkedvetlenedett orosz haderőnek és ezzel a megnyitandó úttal nyer az egész világ kereskedelme.

Kétségkívül mindkét hadakozó fél sokat veszített már eddig is a háboruban.

De míg a fürge, eszes jagánok győzedelmet győzedelem után aratnak, addig az eddig félelmes orosz kénytelen lesz visszatérni arról a földről, melyen világot elnyelni akaró politikáján kiköszörülhetetlen csorba esett.

ORSZÁGGYÜLES.

— képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 11.

Kapuzárás előtt állunk, A képviselőház ma tartja u'olsó érdemleges ülését, aztán megkezdí a nyári szünetét október hónap elejéig. Feltűnően sokan vannak jelen.

Elnök: Feilitzsch Artur báró majd Perczel Dezső.

A kormány részéről itt vannak: Tisza István gróf, Khuen-Héderváry Károly gróf, Plósz Sándor és Tallián Béla.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az 1904. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslat harmadszor való olvasásban elfogadták. (Viharos eljenzés a jobboldalon) Ugyancsak harmadszor való olvasásban fogadták el a Nemzeti Színház költségeiről és a szegénysorsu tüdőbetegek szanatóriuma részére engedélyezett nyereségy kölcsönről szóló törvényjavaslatot.

A mentelmi bizottság jelentésére került a sor. Györfly Gyula mentelmi ügyében. Az ügy előzménye ez: Györfly Gyula mandátuma összeférhetetlenné vált a mire Györfly Gyula lemondott, de újra képviselővé választatta magát. Az összeférhetetlenségi bizottság újra felvette el-lene az oljárást, a miben Györfly elmentelmének serelnet látta. A mentelmi bizottság nem látja azonban a mentelem sérrelmét fennforogni és jelentése a minap került napirendre. Az ülés végén az ügyet elnapolták, tegnap azonban a mai napra újra napirendre tűzték.

Eötvös Károly nem fogadja el a bizottság javaslatát és elmondja az ügynek előzményeit. Az ő felfogása szerint Györfly lemondott mandátumáról, s ennél fogva a régi mandátum alapján fennálló összeférhetetlenség meg kell, hogy szűnjék. A kisebbségi vélemény is így szól, a benyújtók azonban nincsenek jelen. Indítványozza tehát, vegye le a ház a napirendről az ügyet, mindaddágra, a míg a kisebbségi vélemény valamelyik aláírója itt lesz, hogy véleményét szóval is kifejthesse.

Nyáralás.

Írta: Somogyi Gyula.

Negyven, ötven esztendővel ezelőtt csak a mágnások, a nagy tőkepénzesek és a betegek mentek fürdőzni és pedig többnyire külföldre.

Hazai fürdőinket leginkább a magyar középföldbirtokos osztály kereste fel. Ott azután, míg a pénzében tartott, hazai szokás szerint mulatott, bor, kártya és cigány mellett.

Nem annyira a kényelmet, mint inkább a jó kosztot, a jó társaságot és a jó cigányt kereste, — hogy mennyibe kerül egy-két heti fürdőzés azt ritkán kérdezte, ha kifogyott a pénze és még maradni akart, hát ismerős zsidó mindennütt volt kéznél.

A határszéli fürdőkbe átjöttek a lengyelországi schlachticok is, a kiknek a magyar urakéhoz hasonló virtusaiak voltak és így beleillettek a társaságba.

Most másként van. A nyáralás — ugyyszólván — általánossá lett. — A vagyonos osztály most is tulnyomólag a külföldi fürdő és üdülőhelyeket keresi fel, — de az elmúlt félszázad alatt rendkívüli mértékben felszaporodott köz- és magántisztviselői, tanári, katonatiszti kö-

zönség, sőt még a polgári elem is felveszi évi budgetjébe a néhány heti szabadságidejére való nyáralás költségét, — mert alig van család, a melyben ideges beteges asszony, csenevész gyermek, magát agyondolgozva képzelt családapa ne lenne, vagy a kinek a rendes lakóhely vize, levegője, lakási miseriája ne ártana, — ezeknek mind légváltozást, pihenést, fürdőzést javasol a házi orvos, — de ha nem javasolna is — mindenik szeret menekülni a mindennapi élet taposó szalmából, más vidéket más arckat akar látni, — a megszokott napi gondok helyett szórakozást vagyis új-fajta boszankodást mulatságnak nevezett strapákat, sőt az egészség kedvéért egy kissé több költséget sem sajnál és a rendkívüli helyzetből eredő suggestió folytán csakugyan új erőt nyerve, fel-frissített kedvvel és pezsgőbb vérrel tér vissza rendes otthonába folytatni a létért való küzdelmet.

Es minthogy a nyáralás immár mindinkább divattá válik, még olyanok is nyáralni mennek, a kiknek sem egészségi, sem pihenési, sem szórakozási szempontból erre szükségük nincs.

Ismerjük el — azonban — hogy senkinek sem árt egy kis változatosság

az életrendjében, ha az különben a jövedelmi egyensúly megbolygatása nélkül történhet és épen ennek érdekében íródott ez a cikk és ennek érdekében volna szükséges nagyobb társadalmi actiót kifejteni.

Sajnosan ismeretes tény ugyanis, hogy hazai fürdőink és nyáraló telepeink mind a mellett, hogy a vendégeknek sokkal kevesebb kényelmet és szórakozást nyújtanak, mint a külföldiek, még is jóval drágábbak amazoknál.

Nem követik amaz egészséges üzleti elvet, hogy: jobb a sűrű garas, mint a ritka forint. Ha a lakás, étkezés és fürdődíjak úgy volnának megállapítva, hogy az a hivatalnok, vagy tanár (már csak maradjunk ezeknél) családjával együtt mondjuk egyharmadrésznyi több költséggel kijöhetne, mint a mennyiből otthon megél, akkor hazai fürdőink mind megtelnének; — míg most a mindenféle zsarolásoktól úgy elriadnak a vendégek, hogy vagy külföldre menekülnek vagy egyszerű falukon húzódnak meg, — a fürdők pedig üresen tétonganak.

Sok szó esett már hazai fürdőink és nyáraló-helyeink drágaságáról és kényelmetlenségéről, de úgy látszik mindez nem fog a tulajdonosok és bérlők esé-

Plósz Sándor igazságügyminiszter vélekedése szerint itt csak arról van szó, forog-e fenn mentelmi sérelem, igen — vagy nem? Mentelmi sérelem csak külső befolyás alatt támadhat, ilyen befolyás itt nem érvényesült, ennél fogva nem is történhetett mentelmi sérelem. Nem fogadja el Eötvös indítványát.

Maróthy László előadó a bizottsági többségi vélemény mellett foglalt állást, hogy ugyanis a mentelem megsértése nem forog fenn.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát fogadta el szemben a kisebbségi véleménynyel.

Az interpellációs válaszokra került a sor.

Tallán Béla miniszter felel Pozsgai Miklósnak a takarmánytermékek az országból való kivitele tárgyában. A szállítási kedvezményre már válaszolt és azt mondta, hogy e részben a legmesszebbmenő intézkedéseket tett a kormány. Ami a kiviteli tilalmat illeti, erre nézve ma rendelet jelent meg a hivatalos lapban, a mely szerint az osztrák és magyar vámterületről tilos takarmányt exportálni. Arra kéri a gazda közönséget, hogy takarékosan bánjon a takarmánnyal és akkor nagyobb veszedelemnek elejét vesszük. Kéri a válasz tudomásul vételét. (Helyeslés a jobboldalon.)

A ház a választ tudomásul veszi.

Tisza István gróf kormányelnök válaszol Nesz Gyula interpellációjára a Szepesség hanyatlása tárgyában és azt mondja, hogy a kormány a Szepesség érdekét szívén viseli; a közigazgatási bajokon majd a közigazgatási törvény reformja alkalmából segít.

A ház a választ tudomásul veszi.

Tisza István gróf válaszol Rákosi-nak interpellációjára az operában előadott Wagner ciklus tárgyában. A ciklus már rég lelet, mindazáltal az a véleménye, hogy az operában minden válfajú zenét kell kultiválni. Ez minden ilyen nagyobb intézet törekedése. Nézzük Páris, a hol valószínűleg Wagner-láz tört ki, a mitsenki sem hitt volna.

Eötvös Károly: Azok nem germánizálhatnak!

Tisza István: A mi zene nemzetközi természetű, és az opera csak akkor

tölti be hivatását, ha minden fajú zenét kultivál. Tisztára magyar művészeket alkalmazni egyszerű okból azért nem lehet, mert nincsenek elegenden. Kéri a választ tudomásul vételét.

Rákosi Viktor: Nem veszi tudomásul a választ. Sajnája, hogy Tisza csak mint magánember szereti a magyar muzsikát, mert a magyar zene kultúra nem elég, ha a kormányelnök a Gerbandba néhány magyar nótát muzsikáltat a cigánnyal a fülébe. Ugy látja, hogy a miniszterelnök zenei politikája olyan, — mint más politikája és azért nem veszi tudomásul a választ.

Eötvös Károly: Közbeszólását magyarázza és újra neki ront a zeneakadémianak, a hol Európa számára magyar pénzen nevelünk német zenészeket.

A ház a választ tudomásul veszi.

Tisza István felel Gabányi Miklósnak az Ujpesten napirenden levő rendőri brutalitások miatt. Ilyen brutalitások nem történtek, és így nem intézkedhetett.

A ház a választ tudomásul vette.

Tisza István felel Bartha Ferencnek voskolni főszolgabíróhoz tartozó lunkai közjegyző Drogén József visszaélései dolgában. Az ügy most a belügyminiszternél van. Tanulmányozta és arra meggyőződésre jutott, hogy az egyik ténykörülményre pótlás szükséges, ezért az iratokat visszaküldte. Reméli, hogy mihamarább teljesen befejeződik az ügy.

A ház a választ tudomásul vette.

Tisza István válaszol Szluba Istvánnak a Dunaföldváron türethetlenné vált közigazgatási állapotokról és megvédi a nagyközönséget — ilyen vádak ellen.

A ház a választ tudomásul vette.

Tisza István felel Ráth Endrének a toloncszabályzat helyes alkalmazása céljából konkrét esetből kifolyóan. Akkor nyomban intézkedett, és igéri, hogy a toloncs szabályzat hiányosságait pótolni fogja.

A ház a választ tudomásul vette.

Tisza felel Vlád Aurélnak Arad megye törvényhatósági bizottságának 1903. november 5 én tartott közgyűlésén hozott 1097—903. sz. szervezeti szabályrendelete tárgyában. Nem látja indokoltnak, hogy az ügybe bele avatkozzék, ha

maga a törvényhatóság nem intézkedik a választó kerületek újra beosztása tárgyában.

A ház a választ tudomásul vette.

Tisza felel Szederkényi-nek a tapolcat választókerületben felmerült panaszok tárgyában. Ilyen panaszt nem kapott és ezért nem is intézkedhetett.

A ház a választ tudomásul vette.

Tisza felel Lengyel Zoltánnak a nagykárolyi választás ügyében. Kijelenti, hogy a közigazgatási hatóságok nem intervenáltak Károlyi érdekében. Utasította azonban a főszolgabíró, hogy olyan szempontokból ne tagadja meg a népgyűlések tudomásul vételét, hogy a rendről gondoskodni nem tud.

A ház tudomásul veszi.

Tisza felel Rákosinak Kolozsvári Nemzeti színház építésében. Az okokat elmondotta tavasszal. A megbízatást már kiadta, kijelenti azonban, hogy ez nem bizalmatlanság a hazai művészet iránt kikötötte, hogy minden a színházhoz szükséges anyag belföldi legyen.

Rákosi nem veszi tudomásul a választ, mert a színházat magyar építő is jó megalkotta volna.

A ház tudomásul vette és ezzel a napirend kimerült.

Tisza István tett előterjesztést a további teendőkre. A kormány nem kívánja a már elkészült ügyeket tovább tárgyaltatni és ezért azt indítványozza, napolja el magát a ház október hó 10-ig. A ház ehhez hozzájárult.

Polónyi Géza sürgős interpellációt terjeszt elő az ozsdosai határrendezésről.

Tisza István intézkedni fog, hogy a konkrét esetben eljárjon; egyebekben a magyar-román határkérdéseket a román kormányval a kölcsönös méltányosság alapján oldja meg.

Polónyi Géza arra hívja fel a kormányelnöknek figyelmét, hogy a magyar román határ kérdés még nincs elintézve.

Tisza István: A magyar-román határ dolgában nincs vitás pont.

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés véget ért.

Borzalmas hírek.

Saját külön fülesünk rémlátásai:

Leszakadt a vasuti hid.

Isszonyu szerencsétlenség történt. Leszakadt a vasuti hid, mely a sínek fölött vezet. Éppen abban a pillanatban robogott be a gyors vonat, mely a hid leszakadása folytán belezuhant a kocsilyázó tóba. Ötven utas nyomban bikává változott és azóta éjjel-nappal kurutytyol.

Az állomás főnök azonnal telefonált a csendőrségnek. Negyven lovas csendőr vonult ki Debrecenből a — misonri Pacivics-vasút adoni állomására, ahol az eset történt és a vonat 175 utassal valóban a folyóban zuhant.

A századik tifuszbeteg.

Rettenetes! Ma volt a századik tifuszbetegedési eset. A város lakossága pusztul. A temetkezési intézetek nem győzik a hastifuszban meghaltakat eltemetni és a városi tanács mégis alszik. Vecsey főjegyző ráér a valencei lagunakon Munkácsy Mihály Busuló juhászában gyönyörködni és a főorvosok, Sárváry, Losonczy, Kenézy mindent nyugodtan

könösségén — pedig hidják el, hogy hiába várják azokat a mesebeli pénzszóró külföldieket, a kik ha vannak is, úgy pénzüket nagyobb pompát és kényelmet nyújtó fürdőkhöz szórják.

Egyelőre elégedjenek meg hát szerényen költő és szerény igényű hazai közönségünkkel, igyekezzenek olcsó árak mellett nagyobb közönséget magukhoz szoktatni, mert a tömeg még nagyobb tömegeket vonz maga után és a sűrű és folyton hulló kisebb jövedelem végre is meghozza a kívánt hasznot.

Fényes példák állanak e feltevésünk igazolására. Milyen elszörnyedés volt, midőn a levélpóstai díjszabás minden távolságra egyaránt 5 krajcárban lett megállapítva, vagy mikor a 2 krajcáros levelező lapok életbeléptek, vagy mikor Danielik postafőigazgató minden nagyobb faluban postahivatalt állított fel, hát még mikor boldog emlékü Baross Gábor miniszter behozta a vasuti zónadíjszabályzatot.

Akkor mind azok a szűk látókörű jósok — a kikhez hazai fürdőtulajdonosainkat és bérlőinket méltán hasonlíthatjuk — az államnak biztos deficitet, sőt tönköt jövendöltek, később pedig

ámítva látták, hogy deficit helyett óriási jövedelem-többlet származott.

Mert az emberi természetben fekszik, hogy egy pár fillért könnyen kidob, de már a forintot gondolkozva forgassa, mielőtt kiadná.

Piripócsról még ma se irnának levelet, ha ott helyben postahivatal nem volna — azelőtt megvárták, míg valakinek utja akadt a városba, attól küldték be az összegyűjtött leveleket és üzeneteket, most még az arató leányok is küldözik a levelezőlapokat.

Nagy sornak kellett lenni, ha valaki ráadta a fejét faluhelyen, hogy vatra üljön, most még a koldus is elzónázik egyik faluból a másikba, mert gyalog több csizmát koptatna.

A piripócsi fürdőben évenként kétszer háromszor verődik össze egy-egy mulató társaság. A desperatus fürdős azután ezektől hajítja be az egész évi bérletet.

Ha pedig Piripócon meg lehetne érni havi 50—60 forinttal, akkor májustól októberig tömve volna minden helyisége és nagyon sok 60 forint után az életmes fürdős markát.

Legalább én azt hiszem.

türik. Szerencsére 15 lovas csendőr székel a Széchenyi-úton, ennél fogva Krikrap hadnagy vezetése mellett kivonult 40 lovascsendőr és Nagy-Szebenből táviratilag hatóságot kértek.

Ennél fogva reméljük, hogy a vízvezetéket el fogják zárni és a tífuszjárvány nem pusztított tovább. Reményünk annál alaposabb, mert mint legilletékesebb szamarunk jelenti, a tífusz nem Debrecenben, hanem Aradon szedi áldozatait.

Óriási ékszerlopások.

Végh Gyula főkapitány ur, meddig tűri ön ezt még? Mért nem tesz sürgős fegyelmi följelentést a vásári idő és szárazság dacára még mindig ismeretlen ellen, kik összes szép asszonyainkat megfosztják ékszereiktől.

Főkapitány ur; Erőlyes intézkedéseket várunk!

Tegnap is eltűnt a kisvasuton egy fekete bőrtáska, amelyben egy ismert szépség hatszáztizcekilencezernyolcszázkorona 72 fillér ékszer

Egy nászutazsáson a menyecskének ellopták a gyémántjait, melyek árából az egész Hortobágyot meg lehetne venni!

És ez így megy napról-napra!

Az igaz, hogy a világra szóló ékszerlopások divatos tengeri fürdőjén, Newportban történtek; — de azért mégis Végh főkapitány urat terheli a felelősség, annál is inkább, mert Debrecenből 40 lovas csendőr vonult ki a helyszínére.

Pakk . . .

Nyári séták.

— Fohász esőért.

Megbőnbödté má e nép
A múltat s jövődőt!

Igy rengedt fájdalomban a nemzet nagy költője, midőn végigtekintett szemeivel hazánk szenvedésének tengerén...

Te Benned biztunk eleitől fogva — fakad fel a bizalom az ember ajkain és feléd száll Mindenható Isten a könyörgés, hogy áldanád meg népedet, örökséget.

Tőled jön minden áldás, Te vagy örökké buzgó forrása a kegyelemnek, Te ruházod fel a liliumait és a kicsiny madár ajkaira a te jószágot a adja dalt és Te tanítottad gyarló embert arra, hogy bánatának éjjel viagsztalásáért szent nevedhez forduljon. . .

Bánat ül most is képen nem Mindenható Istenünk. Bezártad áldást osztó egednek csatornáit és mi miként egykor választott néped a babiloni fűzek alatt hasztalan keressük a kék égen azt a tenéryi felhőt, amelynek csöppe üdülést adnának a kiszáradt földnek és az eltikkadt mezőnek . . .

Meghasad a föld szive az égető nap forró érintése alatt, elhervad a virág, idő előtt lombját veszti a fa és az emberek kétségbeesetten nézik, miképpen perzselődik el munkájuk mezőn, erdőn és szántóföldön egyiránt.

Adj Uram esőt a szomjas földnek és hallgasd meg milliók imáját, kiknek fohásza égbe tör, hogy áldja és magasztalja mindenhatóságod munkás erejét.

Megnehezült az idők járása felettünk! Veteményeink elhervadnak az aszályban és barmaink mezőben szükkölködnek. Aggodalommal nézünk a jövő véle és ha irgalmad nem küld esőt, nagy nyomorúság következik reánk.

Hittel és gyermeki bizalommal könyörgünk előtted jószágos Istenünk. Vedd el tőlünk a megpróbáltatások keserű poharát, hogy lelki békében élhessünk szent neved dicsőségére.

Erdemellenek vagyunk jószágodra, de gyarlóságunk nagyságát felejtse el irgalmad mérhetetlensége. Fordítsd felénk isteni arcodat és látva szívünk mélységes aggodalmát és szemünk könnyeit, helyezz bennünket isteni jószágod fényes, puha palástja alá,

Adj Mindenható Örök Isten alkalmas esőt. Lehajlott fejjel, megalázott szívvel imádkozunk hozzád irgalomért. Hallgasd meg a borbaomló szegény jajsavát, mely az inség sötét felhőjét immár látja a maga és családja feje fölött. Veressd ki a szenvedő embert aggodalmának éjjeléből a vigasztaló hajnalra és keze munkáját öntözze meg áldásod bőséges harmatával, a felhőknek áldást-hozó vizeivel.

Milliók sirnak fel Hozzád a száharai forróságban Urunk és Alkotónk! Hajtsa felénk irgalmad az esőtől felhőhet és erősíts meg bennünket abban a hitünkben, hogy a ki irgalmad aranyesőjében, bizik, nem csatlakozik meg mindörökké.

K. Á.

H I R H K.

Császka érsek meghalt.

— Távirati tudósítás. —

A katolikus egyháznak gyásza van. Császka György érsek, az anyaszentegyház régi hű szolgája meghalt. Olyan éietpályát futott meg, hogy teljes nyugalommal hunyhatta le szemeit az Urban örök álomra. Annyi jót tett míg élt, ugy az egyes emberekkel, mint a jótékony, hazafias és közművelődési intézetekkel, hogy emlékéért ezren és ezren áldják, kiknek buzgó imája kíséri az örök bíró ítélőszéke elé . . .

Haláláról és annak előzményeiről az alábbiakat jelenti fővárosi tudósítónk:

Császka György kalocsai érsek budai palotájában délután fél hat órákor meghalt. Halála nem jött egészen hirtelenül, jóllehet hogy alig egy héttel előbb még viruló egészségnek örvendett. Ugyanis kedden hült meg, aminek következtében tüdőgyulladást kapott. Azóta a láz naponta emelkedett, míg végre tegnap délután három órákor beállott a haláltusa.

Fölvette az utolsó kenetet, miközben ajtatoson verte a mellét, a „mea culpa” igéjét hangoztatva. Egyik kezében feszületet tartott és azt csókolgatta.

Utolsó szavát titkárához intézte, akinek azt mondta, hogy azokatkat hol-

nap fogja aláírni.

Fél hat órákor aztán szépcsendes jobblétre szenderült . . .

Császka György Szerdahelyen született 1826. december 4-én. Iskoláit Nyitrán, Tatan, Esztergomban, a pozsonyi Emericáumban, Nagyszombatban és a bécsi Pázmáneumban végezte, 1850 szeptember 21-én szentelték pappá az esztergomi érseki főmegyében. Simer János hercegprimás 1870-ben kanonokká, 1876-ben pedig a Szepességbe püspökké nevezte ki, ahol tizenhét évig működött. Áldozatkészégéért a király valóságos belső titkos tanácsossá, a vaskorona rend I. osztályá lovagjává és 1891-ben kalocsai érsekké nevezte ki.

Ilyen minőségben hunyt is el, mely gyászba borítva nemcsak saját egyházkörét, hanem az ország katolikusságát, amely nagy udományu lelkipásztorát vesztette el benne.

* Milyen lesz a szüret? Rendkívüli időjárások alkalmával, mint amilyen a mostani is, a régi krónikához szoktak fordulni s a régi időkben történi hasonló esetekből igyekeznek következtetést vonni. A mai tartós és kétségbeesítő szárazság folytán szintén előveszik az egykori följegyzéseket s azt akarják megállapítani, hogy az elmúlt századokban előfordult száraz esztendők idején a bortertermés milyen volt. Nos hát a följegyzések kissé ellentmondók. 1260-ban rettenetes szárazság uralkodott s a bortertermés kitűnő volt. Három évvel később megint forróság és szárazság aggasztotta az embereket és a szüret a legjobbak közé tartozott. Hasonló eset történt 1294-ben és 1482-ben, valamint az 1540-ik esztendőben is. Ezekben az években három négy hónapig nem esett az eső. Voltak azonban olyan meleg és száraz esztendők is, amelyek a bortertermést egyszerűen tönkretették. Ilyen volt 1448, 1556 és 1638, a mikor a szőlőtermést a hőség és szárazság folytán valóságos katasztrófa érte. Más szóval a régi följegyzések és tapasztalatok alapján sem lehet megállapítani, hogy az idén milyen lesz a szüret.

* Vasuti baleset a szegedi gyorsvonat utijában. A szegedi gyorsvonat, amely tegnap délelőtt Temesvárra indult Kikindánál huzamosabb ideig kénytelen volt vesztegelni egy baleset folytán, amely éppen a kikindai állomáson történt. Ugyanis itt a 772 számú tehervonat hibás váltóállítást következtében, amidőn egy kiegészítő gőzmozdonyra hátrafelé vontattak, kisiklott és több kocsija elállta vasuti vonalat, amelyens gyorsvonatnak mé kellett áfutnia. A szegedi gyorsvonat még ujjában találta a kisiklott kocsikat és csak miután ezeket eltávolították a vonalról folytathatta a gyorsvonat az utját Temesvár felé. Idde több mint két órai késedelemmel érkezett meg gyorsvonat.

* E maradt műtét. Tegnap Földesről egy nagy beteg legényt szállítottak be a közkörházba. Bötös Istvánt, aki napok óta vakbélgyulladásban szenved. Amint megvizsgálták, azt tapasztalták, hogy a műtét elkerülhetetlen, ha a tizenhétéves ifjú megakadja menteni az életnek. Nyomban hozzá is fogtak, hogy a beteg hasvágást végezzenek. Ez azonban elmaradt, mert a beteg állapota nem

volt megfelelő és az idő is nagyon előre haladt az estébe. De ma reggel okvetlenül elvégzik a műtétet.

* Szabolcska és a közös armádia. Szabolcska Mihályról, a költő-papról szól ezúttal az ének, aki tudvalevőleg ritka odaadással igazgatja Temesvár városában kálomista hívei lelki ügyeit. Temesvárott mint ösmeretes, sok a katona. Van gyakorlatossága, lovassága, sőt tüzérsége is nagy számmal. Persze mind közös hadseregben. Atillás honvéd, vagy pláne huszár nincs nálunk. Most a nyár folyamán azután, nagy lévén a halálozás a temesvári katonák között, gyakrabban akadt református halottja is az armádiának és sürűn hívták Szabolcskát katona temetésre. Szabolcska pedig csak temetett, temetett, de a katonák még a fülük botját sem mozgatták meg arra, hogy azért valami díj is járna Szabolcskának, sőt a kocsi díját sem fizették meg neki. Szabolcska ugyan jómodu ember, mégis végre meguntta ezt a nemfizetéses állapotot s kapta magát és levelet irt a hadtestparancsnokságnak, az ő jogos követelése irányában. A parancsnokság azonban nem volt a követelés dolgában Szabolcskával hasonló nézetben s ezt a véleményét nem is készt kifejezni a költő-pap előtt, kinnek szemére vetette, hogy a stólán felül akar szedni díjazást. Erre azután Szabolcskában felforrta a vér, sebtiben leült az íróasztalához s a hadtestparancsnokságnak megírta válaszáat. Hogy mi volt, mi nem volt benne ebben a levélben, azt hosszadalmas is, felesleges is volna reprodukálnunk szószertint. Egyik passzusát azonban eláruljuk, mely betűről-betűre így hangzott:

„En eltemetem szívesen az egész közös armádiát, azonban legalább a kocsidíjamat fizessék ki . . .“

* A tegnapi razzia jogosultsága. A razzia alkalmával igen éles nézeteltérések merültek fel Végh Gyula főkapitány és Jenei Miklós a bűnügyi osztály vezetője között. Ebben a kérdésben Jenei Miklós rendőrkapitánynak van tökéletes és szabályrendelet adta igaza. Midőn megjegygezzük, hogy a razzia Mille Pál rendőrfogalmazó életrevaló eszméje volt, amely elé Jenei rendőrkapitány igen dícséretre méltó és lelkiismeretes módon semmiféle akadályt nem gördített, sőt bizonyos fórumok előtt exponálta magát, megemlíti, hogy nem tekintve semmiféle paragrafust, szabályrendeletet, jogot, vagy jogtalan cselekedetet, elsősorban a közönség, illetve a város nyugalma, köz és vagyon biztonsága, megkövetelte a razzia, amelynek jogos helyén valóságát eredménye is mutatja. Különben is amit a szabályrendeletek 80, 81 és 82 paragrafusai nyíltan és világosan kimondják a főkapitány helyettesének, illetve a bűnügyi osztály mindenkori vezetőjének saját belátása szerinti razzia tartási jogát, a mely jogot még az inspekciós tisztviselőkre is ráruházza. Tehát a razzia jogos, helyes, és alkalomszerű volt.

* Gyanus alak a nagyerdőn. Néhány nap óta az esti órákban elzúllott kinézésű gyanus alakok mozognak a nagyerdői és sétaterti nyaralók között. Itt-ott már az ajtóknitogatását is megkísér-

lették. Felhívjuk ez okból a rendőrség figyelmét az őrzatok szaporítására. Nem ártana egyszer-kétszer hetenkint razzia tartani az erdő körül. Mondhatjuk bizvást, hogy eredménnyel járna az éjjeli menedékhely felkutatása: Mert, ha már most is megtörténhetnek a betörési kísérletek, mi lesz a köz- és vagyonbiztonságból ősszel és a téli hónapokban?

* Elcsipedt betörő. Jó fogást csinált tegnap éjjel tartott razzia alkalmával a rendőrség. A Dégenfeld téren ugyanis épp akkor kezdtek meg a kutatást, mikor Szepessy Mihály a kenyéripiacon sátrak feltörésén fáradozott. Amint azonban Szepessy a rendőrséget észrevette alkulesait elhajtván futásnak eredt. Egy rendőr azonban rávetette magát s lefogta. Felvitték a központra, hol kiderült, hogy Szepessy kilenc évet már ült a nagyenyedi fogházban. 18 alkulesot és egyéb betörő szerszámot találtak nála, amelyekkel valószínűleg még az éjjel operálni akart.

* Az inkognito pofon. A Posener Zeitung e hó 5-iki számában a következő hírdetést teszi közzé egy szabólegény:

Fölismerve! Azt az urat, a ki péntek este engem a Wilhelmplatzon, mikor a parkban a menyasszonymmal sétáltam, pofonütött, fölismertem. Ha szombat estig nem jelentkezik nálam s nem kér bocsánatot, az ügyet a rendőrségnek adom át. A címetem tudja, a menyasszonymom is ismeri, mert azelőtt ajánlatokkal zaklatta s kosarat kapott. Ezért is ütött engem pofon. Föl van ismerve! W. T. szabólegény.

Jó lesz tehát jelentkezni, mert az ilyen rettenthetetlen s engesztelhetetlen szabólegénnyel nem jó trefálni.

* Szökési kísérlet. Betegsége miatt a kórház elmebeteg osztályának egyik vasrácsos cellájában őrzik Borsányi Botos Károlyt, ifj. Ozory István tolvaját. Mint köztudomású dolog, az arany óra és lánc megkerült, de a zsuzsuk nem. Tegnap jelentkezett aztán az agyafurt tolvaj, hogy megmutatja, hová rejtette el őket. Dobos József rendőrbiztos maga mellé vett egy rendőrt és Botosot egy bérkocsiba ültette. A tolvaj utasítása szerint elhajtattak a Mester-utára a Boczkó féle ház elébe. Ott azt mondta, hogy az óraesüngőket a földbe rejtette. A rendőrbiztos és a rendőr nekiállottak keresni, mialatt Botos megkísérelte a szökést. Igen, de Dobos rendőrbiztos észrevette, amint Botos a kezei összekötő zsinoget hátul oldozni kezdte. Rögtön beültette a kocsiba és visszavitte a kórházba, ahol ismét a sötét, rácsos cellában helyezték el.

* Ékszerlopás. Megirtuk a multkoriban, hogy Egerben ismeretlen tettes betörést követett el, a mely alkalommal brilliánt gyűrűk, aranyórák, lángok medaillonok tűntek el. A betörőt a személ leírás alapján tegnap fogta el debreceni rendőrség Vasas László személyében, kinél a megmotozás alkalmával 6 dr szászbankót 134 korona értékű ékszer találtak. Egerbe fogják szállítani.

* Körözött szélhámosnő. A baseli rendőrség táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Traub Anna Frida 37 éves állítólagos írónő és festőnő a mult hónap 18-án és 20-án megjelent egy baseli banknál, ahol hamisított ok-

mányok alapján Würtenberger Thusnald festőnőnek adta ki magát és a festőnő számára a bankban deponált 4000 frankot felvette, azután megszökött. Traub Anna veszedelmes, raffinált szélhámosnő, aki okirathamisításért és csalásért már több ízben volt büntetve, Többnyire papokat keres fel, akiktől ajánlóleveleket szerez és azokkal szélhámoskodik. A csalónőnek egész álnév gyűjteménye van. Würtenberger Thusnaldával a kostanzai fürdőhelyen ismerkedett meg, akinek Dronat Agotának mutatkozott be. A festőnővel annyira megkedveltette magát, hogy az minden titkát elmesélte neki. Így tudta meg, hogy a festőnőnek 4000 frankja van a baseli bankban. A szélhámosnő 37 éves, egy méter 53 cm. magas, karsu, a haja fekete, szeme sötétbarna, arca hosszukás, sápadt, a szája nagy. Elegáns fekete ruhát visel. Valószínű, hogy most megint valamely üdülő helyen tartózkodik álnéven. Azt hiszik, hogy valamely zárdában kereset menedéket, ahol a kiesalt összegből szokása szerint, kegyes adományt tett, de megteszi azt is, ha elfogy a pénze, hogy csalóknak szegődik el. A csalónőt aki kézrekeríti, 400 frank jutalmat kap.

A meteorologiai intézet jelentése.

Budapest, aug. 11.

Meleg idő várható helyi zivatarokkal.

* A hín feleség Csinos felesége volt a muhal szállópásztornak.

Nem csoda, ha egy legény szemet vetett reá, és addig addig forgolódott körülötte, míg csak meg nem szöktette. Az asszony szívesen követte a legényt, mert ő is nagyon szívelte, de az uratól se akart szó nélkül elválni, miért is a következőképen bucsuzott el tőle:

Ides gazdám! Jól voltál hozzám mit tegadjam. Álgyk meg irta a jószágos ég. Csufság az a mit véled cselekszem, de Isten bocsás, mert Pistát szerettem. Gondolok azért majreád és osókol sirig hü volt hites társad.

* Rendőri hírek A tegnapelőtt éjjel tartott részleges razzia a közbiztonság tekintetében kiváló eredményeket ért el. Hurokra kerültek a rendőrség által régen keresett betörők, tolvajok, zsebmeteszők. Különösen az utolsó általános razzia, amely hajnali 4 órakor történt, sikerült legjobban. Ezen a razzian Mille Pál rendőrfogalmazó vezetése alatt Dobos József, Fehér Mihály rendőrbiztosok Vadas Mózes rendőrsparancsnok s 8 rendőr vett részt. Gyors egymásutánban kerültek elő: Kis Gyula ismert zsebvágo és orgazda, Daróci Jenő zsebmetesző, Tóth Ferenc zsebmetesző és tolvaj, Szappanos Gyula szintén zsebgyilkos, Vizessi János 9 éves tolvaj, — Szinrekerült még Weiser nevű párizsi vándor, és egy libatolvaj. — A részleges razzia a következőképpen oszlott meg: egy csapat rendőr (3) Fehér Mihály rendőrbiztos vezetése alatt a Csicsogó és vidékét, Mihályi István rendőrfelügyelő vezetése alatt 2 rendőr a Dégenfeld tér környékét; Vadas Mózes őrsparancsnok 2 rendőrrel a baromvásártér és temető környékét, Dobos rendőrbiztos 3 rendőrrel a Kécsutca, Erzsébet utcai nyilvános mulatókat, szállásadásokat, a Széchenyi és Vargakertek környékét kutatta át. Különösen Dobos csinált szép fogásokat. Ádám

Gyöngyös éjjeli szállásán Szűcs Lajos dévabányai napszámot tartóztatta le, kinek 1805 korcra 48 fillért találtak. — Azután Gorzsás István lipótvári feyencet ki már 2 évet ült. Fehér Mihály rendőrbiztos lelkiismeretes kutatási is szép eredményre vezetett. A razzia eredménye: 33 rovott multu és 30 sötét alak befogása volt.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti festészeti és fénykép nagytársasági műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kirakatban.

Ma este az Arany Fika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.

A gumisarku csizma vagy

Ne nyikorogj mert el szalad a tolvaj!

A főkapitány ur meghagyta a rendőröknek, hogy éjjel nesztelerül járjanak. E célból puha sarkot illeszenek a csizmára. Ezért aztán tegnap éjjel minden rendőr egy lór-darabot kötött madzaggal a csizmájára s úgy sétált a piacon. Alólirottak alkalmá volt a főkapitányi rendeletet egészben olvas-hatni. Ime.

1. Minden rendőr köteles saját költségén tennisz cipőben járni. Ezért kár-pótlásul havonta 5 forinttal — kevesebb fizetést kapnak.

2. Hivatalos helyiségben csupán havannát szivhatnak. Után azonban trabukót is. Így aztán a tettes azt hiszi, hogy ur van a közelben és nem szalad el. Sőt.

3. Nem szabad zajosan lélekezni. Hogy ez kivihető legyen, minden rendőr drótkendőt köteles nyakán viselni, melynek vége lábujjára erősítendő s alkalom-adtán ha a tettes közeleg, úgy húzandó meg, hogy a lélekzet elálljon. Akkor aztán a tolvaj megfogandó. Ha a drót nem jól működne, illetőleg a rendőr mégis lélekezne, a legközelebbi rendőr-pozst oda futyulandó, kinek is köteles ége leend bajtársa lélekzetét fojtogatás útján elállítani. Ha a fojtogatás igen jól sikerült, a rendőr a kórházba szállítandó.

4. Rendőrhivatalnok csak pezsgőt ihatik. Közrendőr, — tekintettel szerény fizetésére — megihatja a tokajit is.

5. Kötelesek fehér glocé keztyűt és nyakkendőt viselni.

6. A hófehér mancsottát nem szabad spárgával a csupasz karra kötni hanem a kötelező selyem ingre arany-gombbal erősítendő oda.

7. Zsebkendő, kabát, de különösen a nadrág, be szagosítandó.

8. Kötelesek a kaszinóba járni.

9. Ferblit csakis 5 koronás vízzel játszhatnak. Magosabb vízi tilos.

10. Es végül tartózkodjanak a rossz társaságtól! A gyilkosokat, rablókat, zsi-ványokat jó erkölcsük érdekében megszire kerüljék, s mi fő — óvakodjanak a zsebtolvajoktól.

Pecséttel ellátta
Gara.

SZÍNHÁZ.

(—) A szegedi színház — Janovitsé. Kettőn pályáztak a szegedi színházra: Makó Lajos a most még debreceni és Janovits Jenő dr. az ez idő szerint is szegedi színház igazgatója. A színházi bizottság tegnap tartott ülésén 7 szavazattal 2 ellenében Janovits igazgató mellett foglalt állást, mint ezt következő távirati híradásunk jelenti:

Szeged, aug. 11. A színházi bizottság a színházat hat esztendőre az eddigi igazgatónak dr. Janovits Jenőnek javasolja kiadni 7 szavazattal Makó Lajos 2 szavazata ellenében. A javaslat fölött a tanács néhány nap mulva dönt.

Makó Lajos, a ki úgy látszik most már végkép átveszi a bolygó hollandi s a hazátlan bujdosó szerepét, pályázati ajánlatában magáévá tette Nádasi József debreceni pályázatának eszméit: évenként 1000 koronát ajánlott fel népszínműre s a színház állandósítása esetén százezer koronára értékű felszerelését Szeged városának akarta ajándékozni. A színházi bizottság nagy többsége mégis Janovits Jenőre szavazott.

TÁVIRATOK.

A japán-orosz háború.

London, aug. 11. A Reuter ügynökség jelenti Csifuból 11-éről reggeli 7 óra 20 perckor: Az 5 óra 20 perckor reggel ideérkezett orosz torpedónaszádbomboló jelenti, hogy hat orosz hadihajó, négy cinkáló és a torpedónaszádek fele elmenekült Port-Arthurból. A torpedónaszádbomboló Port Arthurt 10-én este hagyta el és öt utasa volt, a kik azt jelentik, hogy az oroszokat üldözik a japánok és tengeri ütközet várható a nyílt oceanon. A Reiter ügynökségnek azt jelentik Tokióból mai kelettel, hogy az orosz hajóhad szerdán jött ki Port Arthurból. Kemény ütközet következett, a melynek eredményét még nem ismerik. A Retvizán és Pobjeda nevű csatahajókat ma reggel Port Arthuron kívül látták.

Pétervár, aug. 11. A Novoje Vremja jelenti Vladivosztokból 10-éről: A kobozmányi bíróság kijelentette, hogy a július 16-án éjjel elsüllyesztett Thea nevű gőzös rakományostól törvényes kobozmány volt. A gőzöst egy japán társulat március 25-ke óta bérelték ki kilenc hónapra s a japán kikötők között közlekedett és az összes japán kereskedelmi hajóknak nyújtott előnyöket élvezte. Evvel azonban egyszersmind semleges jellegét is elvesztette. A halból álló rakomány el-lensége tálaídon volt.

London, aug. 11. Tokióból határozottan megafolják mindama híreszteléseket, miszerint a japánok Portartur ostrománál nagy veszteségeket szenvedtek volna.

Niucsvang, aug. 11. Itt az orosz és japán hadseregek soraiban a zárgaláz nagy részben dühöng.

Tokio, aug. 11. A japán kormány és az állam vezető emberei között nagy

aggodalmas okoz II. Vilmos német császárnak az eljárása, hogy Podzdamban a diplomaták fogadásánál a japán követet ingorálta, ellenben az orosz attasét meg-szólításával tüntette ki.

Egy püspök lemondása.

Rozsnyó, aug. 11. Itt elterjedt hírek szerint Ivánkovics János püspök lemondani szándékozik a megyés püspökségről, s hír szerint kolostorba vonul. A püspök barátai és tisztelői mindent elkövetnek, hogy őt ezen szándékáról lebeszéljék, mert nagyon sajnálnák a népszerű püspök távozását.

Meggyilkolt földbirtokos.

Lemberg, aug. 11. Vinkoszi János földbirtokost a közeli Grádistokban levő kastélyában az éjjel ismeretlen emberek meggyilkolták s kirabolták.

Osztálysorsjáték.

Budapest, aug. 11.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nyereményeket sorsolják ki: 30 000 koronát nyert: 8702 5000 koronát nyertek: 21892 95248 69588.

2000 koronát nyertek: 51468 74219 1000 koronát nyertek: 82725 87214 109721.

500 koronát nyertek: 48719 49015 86867 6598 26557 21903 63846 108214 61504 59656 71494 90215 54982 14920 31149 73619 80819 70880 34737 22342 59179.

A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

Gabonatözsde.

Budapest, augusztus 11. Buzakinálst mérsékelt, vételkedv györge. Lanyha irányzat mellett 16,000 métermázsza került forgalomba 15-20 fillérral olcsóbb árakon. Egyébb gabonanemek közül rozs 10, zab 5 fillérral olcsóbb idő: meleg.

Buza októberre	10.48—49
„ 1905 áprilisra	11.70—71
Rosz októberre	8.23—24.
„ 1905 áprilisra	8.47—48.
Zab októberre	7.20—21
„ 1905 áprilisra	00—00.0
Tengeri augusztusra	7.36—37.
„ szeptemberre	7.25—30.
„ 1905 májusra	7.33—35
Rep ce augusztusra	11.20—30.

Mosó férfiruhakelme

Sepsi-Szt.-György-i

magyar gyártmány, ●

I öltönyre való

● ● 3.50—5 forintig,

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnel,
Debrecen, Kistemplombazár.

Itt először!

Itt először!

Csak néhány napig látható!

Debrecenben a vásártéren legnagyobb kényelemmel felszerelt csarnokban. Az első és legnagyobb ilyenmü hazai vállalat saját vilanyvilágítási teleppel 20 lóerejű gőz dynamo locomobillal.

Lifka-féle ideál

ELECTRO BIOSKOP

(Villamos mozgófényképek)

színház

Élő szenzációs mutatványok életnagyságban a legnagyobb tökéletességben. Kitérve számos országos kiállításon. az életből véve természet utáni felvételek reprodukálása által a gyönyörű szeónák, aktuálisok, látványosságok, drámák, regék, bikaviadatok, harci események, humoristikus történetek, illúziók stb. 300 számból áll az összes műsorozat! Leg szenzációsabbak az élő mutatványok.

Felhívom a n. é. közönség b. figyelmét. szenzációs új műsorra.

Műsor: F. hó 12-től 13-ig. 1. Rémtettek Macedóniában Dynamit merénylet az Express vonat ellen! 2. Fregoli az átváltzó Művész 3. Brüsszel Látképe (Belgiumi) felvéve a robotgő gyorsvonatról 4. Csoda Tvuk (Eredeti) 5. ütközet a Jalu folyónál. 6. a híres „Saka Valk“ táncolják Miss Devere és Mister Jolmsan által. 7. Drahnem a híres párisi komikus a közönséget köszönti. 8. Delhi Durbár Indiai alkirály kíséretével VII. Edvárd angol király előtt tiszteleg a koronázáskor (Szenzációs). 9. Az első szivar következménye egy francia reálistánál. 10. A két legnagyobb orosz hadihajó vesperése a japánoktól Tien Csifunál (Legújabb) 11. A medve és az Őrszem (tréfás) 12. Vonatok átfutása a központi pályaudvaron, Berlinben (eredeti). 13. nőüljárt rezervista (tréfás) 14. Pillangó változatok a legújabb színés vetítésakkal (Magyarországon először).

Minden 2-ik nap új műsor!! Naponta 3 nagy előadás. Hétköznap este 7, 8 és 9 órákor. Vasárnap délután 4 órától minden órában. Minden kedden és csütörtökön este 9 órákor előadás urak részére. igen érdekfeszítő látványosság!!

Melvárak: Zártszék 40 kr., I. hely 30 kr., II. hely 20 kr., III. 15 kr. Gyermekek 10 éven alul az első 3 helyen a félárt fizetik, III. hely 20 kr. Katonák és gyermekek a III. helyen 10 krajcár.

Távol állván vásári reklámoktól, csak azt az egyet vágyok bátor megjegezni, hogy Elektro Bioscop színházam a mai kor magaslatán áll, ennél fogva kérem az itteni n. é. közönséget, a minél szorosabb látogatásával pártfogolni!!

Szives pártolást kér tisztelettel

Lifka Ernesztin
tulajdonosnő.

Legrégibb és legnagyobb butor-
raktár DEBRECENBEN.

BUTOROK.

a legnagyobb választékban, jutányos árban,
izléses és legszolidabb kivitelben csakis

Killer Ede

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál

DEBRECEN,

főpiac, a főtőzsdével szemben
kaphatók, hol úgy a legszeré-
nyebb mint a legdiszesebb meny-
asszonyi kelengyék, szobaberen-
dezések és díszítések kifogástal-
anul eszközöltetnek.

60585—1904. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallásalap tulajdonát képező s Bihar vármegyében Szerp község határában fekvő, a püspökladányi közalapítványi gazdasági felügyelőségénél lévő térképen mivelési ágazatonként felsorolt 6258, 1004-1200 (1200□öles) hold kiterjedésű birtok az 1905. évi október hó 1-től 1923 évi szeptember hó 30-ig terjedő 18 évre az alulírt miniszterium IX. ügyosztályában (Vadász-utca 33 szám) 1904. évi szeptember hó 12. napján délelőtt 12 órákor tartandó zárt ajánlatu nyilvános verseny útján fog haszonbérbe adatni.

A bérelni szándékozók egy koronás bélyeggel ellátott és a kellő bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával felszerelt írásbeli ajánlataikat borítékozva az alulírt miniszterium segédhivatalainak igazgatóságánál legfejebb a versenytárgyalási nap délelőtti 10 órájáig nyujtsák be.

Az ajánlatokban nem a holdankénti, hanem az egész birtokra felajánlandó évi haszonbér számokkal és betűkkel irandó ki.

A versenytárgyalásban részt venni óhajtók figyelmeztetnek, hogy ajánlataik csakis akkor tárgyaltnak, ha ezek perre deszerüleg két tanu előttemezésével aláírva magukban foglalják annak kijelentését, hogy az ajánlattevő a hirdetésben és az általuk ismert feltételekben foglaltaknak magukat mindenben alávetik.

Bánatpénzül legalább tizenket-tő-ezeröttszáz (12500) korona vagy készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban, avagy pedig a Pesti Hazai Első Takarékpénztár betétt könyvben bármelyik kir. alapítványi, avagy állami (adóhivatali) pénztárnál teendő le és az arról szóló letéti nyugta az ajánlat-hoz csatolandó.

Elkészve érkezett, vagy kellőleg ki nem állított, avagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint az utóajánlatok sem fognak figyelembe vétetni.

Oly egyének, kik gyámhatalom vagy gondnokság alatt állanak, ugy szintén a kik az uradalommal szemben hátralékos tartozásban vannak, vagy bármi címen perben állanak, végre a hérbeadandó birtokkal közvetlen szomszédos birtokosok vagy azok haszonbérleti a versenytárgyalásból kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a miniszterium segédhivatalainak igazgatóságánál és a püspökladányi közalapítványi gazdasági felügyelőségénél folyó évi augusztus hó 13 napjától kezdve a hivatalos órák alatt tekintethetők meg.

Budapesten, 1904. évi augusztus hóban.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázoló szer pulva padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 kr,
Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

BORSOS KATA cégénél, **DEBRECEN.**

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki nyavalyatörés, görcs, és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen bérmentve kapható a hatlyu szabad gyógyszerárban.

Virágüzlet áthelyzés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a piac-utca 59. sz. a. 10 év óta fennálló.

Virágkereskedésemet

építkezés miatt augusztus hó 1-én piac-utca 69. szám alá, a kereskedelmi és iparkamara házába, a „Frohner“-szálloda mellé helyezem át.

Amidőn az eddigi szives pártogást megköszönöm, kérem b. támogatásukat új helyiségemben is.

Teljes tisztelettel

Janatka Alajos

műkertész.

„MAYER“ gépgyár

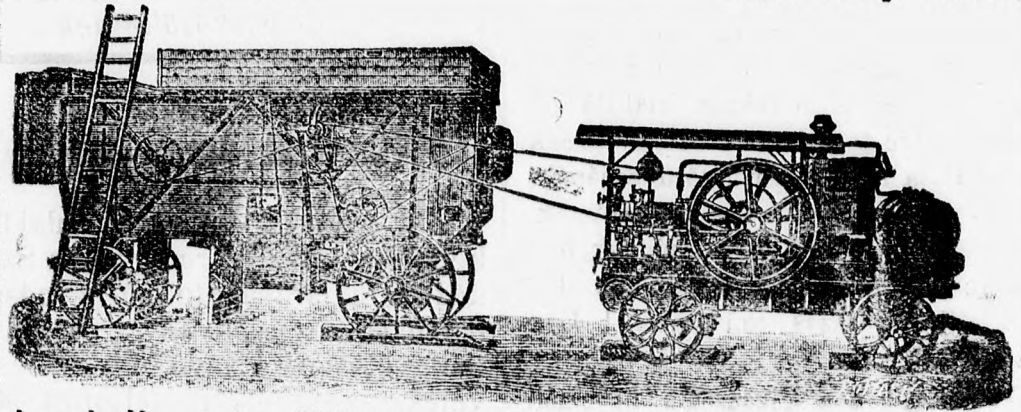
vas és fémöntöde részvénytársaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V. Lipót-körut 15.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, ^{kitűnő szerkezetű} Benzin- és szivó-gázmotorokat 1-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek
Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva

Malomépítész: Új hengerek, minden e szakmába végző gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.
Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. kir. víznyomású bor-sajtók.
Ostorne D. M.-féle világ hírt amerikai arató és kaszál gépek magyarországi kizárólagos képviselője.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivantra ingyen és bérmentve. külön költségvetést ingyen

MIHALOVITS J.

gyógyszertára és gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DIEBICENIN, FŐTÉR 31-İK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arczépisz és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát szappal is használható és az arcnak üdőséget, frisséget és barátságos kellemetlenséget okoz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sörny, szemlő és egyéb tisztálanságnál. 1 téglény harmat-crème ára 1 korona. A kréméhez használ-

Harmat-arcpor, mely az arcnak üdősítő, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsaszín és krém színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta és finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. Próbadozár ára 50 fill. Nagyobb dobozok 1 és 2 kor.

A Molitergin a legkiválóbb arczépisz és bőrápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arczépiszt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz és nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtön! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczépiszt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult bőrt fehérré, puhává változtat. Egy üveg Molitergin ára 1 korona.

Szemeredeti borból kiváló gondtal készült gyögyborok, étek melyek gyógytétékintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel. Nagy rektár bel- és külföldi gyógyszer. különlegességekből.

Dr Borsos-féle

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését és megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehéreneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Növényi hajkenőcs. Azok részére, akik a folyadékot nem kedvelik és inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból és ugyanolyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Iztelen esukamáj olaj
Egy téglényhajkenőcs ára 1 korona
A Mihalovits-féle

teljesen iztelen szagtalan készítmény, mely undorító és e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor.
China vas bor.
Condungó-bor.
Pepsin-bor.
Egy üveg ára 1 korona 60 fill

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.